

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ
„ПРОФЕСОР Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ВАРНА
гр. Варна, ул. „Найден Геров“ №1

УТВЪРДИЛ:

ГЕРГАНА ЯПАДЖИЕВА
ДИРЕКТОР
на ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“
гр. Варна:

ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ И РОДИТЕЛИТЕ В ПГТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ГР. ВАРНА ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

I. ОСНОВАНИЕ И ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работата с родителите е важен елемент от образователния процес и от изграждането на подкрепяща, сигурна и позитивна училищна среда. Училището и семейството споделят отговорност за развитието, обучението, възпитанието и социализацията на учениците. Ефективното взаимодействие между тях се основава на доверие, уважение, открит диалог, взаимна подкрепа и споделена отговорност в интерес на ученика.

ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ – Варна утвърждава партньорския подход в отношенията между ученици, родители и педагогически специалисти. Като професионална гимназия училището съчетава общообразователната подготовка с професионалното образование и практическото обучение, кариерното ориентиране и подготовката на учениците за продължаване на образованието и/или професионална реализация. Това определя необходимостта от активно и целенасочено взаимодействие с родителите през всички етапи на училищното образование.

Настоящият План-програма определя целите, задачите, формите, дейностите и механизмите за взаимодействие между училищната общност и родителите в ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ – Варна за учебната 2026/2027 година.

План-програмата е разработен в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващото образование, приложимите държавни образователни стандарти, актуалните указания и концептуални документи на РУО – Варна, свързани с взаимодействието между училището и семейството, както и с действащите вътрешни документи и политики на гимназията.

План-програмата отчита спецификата на училището и възрастовите особености на учениците от VIII до XII клас, необходимостта от подкрепа на обучението и личностното развитие, професионалната подготовка и практическото обучение, кариерното ориентиране, превенцията на отсъствията, тормоза, насилието и рисковото поведение, както и необходимостта от навременна комуникация и сътрудничество с родителите.

Основната цел на взаимодействието е изграждането на устойчива партньорска връзка между училището и семейството, при която родителите са информирани, подкрепяни и насърчавани да участват в училищния живот и в процесите, свързани с развитието и образователния път на ученика.

Взаимодействието с родителите се осъществява чрез:

- ефективни, достъпни и навременни канали за двупосочна комуникация;
- информиране и консултиране на родителите по въпроси, свързани с обучението, поведението, развитието и професионалното ориентиране на учениците;
- насърчаване на участието на родителите в училищния живот и в подходящи училищни инициативи;
- ранно взаимодействие при възникване на затруднения в обучението, системни отсъствия, проблемно поведение или риск от отпадане;
- сътрудничество между родители, учители, класни ръководители, училищен психолог, педагогически съветник и други специалисти при необходимост;
- взаимодействие с родителите при предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съобразно нормативните изисквания;
- включване на родителите в дейности, свързани с професионалното образование, кариерното ориентиране и подготовката на учениците за реализация;
- предоставяне на възможности за обратна връзка от родителите и използване на получената информация за подобряване на училищната среда и взаимодействието.

Работата с родителите се основава на принципите на уважение към личността и достойнството, равнопоставеност, партньорство, доверие, конфиденциалност, толерантност, недопускане на дискриминация, навременност и професионална компетентност.

План-програмата следва основните направления на партньорското взаимодействие между училището и родителите: отговорно родителство, двупосочна комуникация, участие в училищния живот, подкрепа на ученето и развитието на ученика, участие в обсъждането на въпроси от значение за училищната общност и сътрудничество с общността.

Реализирането на планираните дейности се извършва при спазване на нормативните изисквания, вътрешните правила и политики на гимназията, както и на принципите за защита на личните данни и конфиденциалност.

II. ПРИНЦИПИ

- партньорство и споделена отговорност между училището и семейството;
- уважение към достойнството, правата и индивидуалността на ученика и родителя;
- равнопоставеност, приемане на различията и недопускане на дискриминация;
- двупосочна, навременна, ясна и достъпна комуникация;
- ориентираност към най-добрия интерес на ученика;
- превенция и ранно реагиране при затруднения;
- конфиденциалност и защита на личните данни;
- професионална компетентност и спазване на професионалните граници;
- активно участие на родителите в училищния живот в рамките на нормативната уредба;
- съобразяване с възрастта на учениците и спецификата на професионалното образование.

III. ЦЕЛИ

Основната цел на План-програмата е изграждане и поддържане на ефективно, устойчиво и партньорско взаимодействие между училището, семейството и останалите участници в училищната общност, насочено към развитието, обучението, социализацията и личностната реализация на всеки ученик.

За постигане на основната цел се определят следните конкретни цели:

1. **Изграждане и поддържане на устойчиво партньорство между училището и семейството** в интерес на развитието, обучението, възпитанието и успеха на всеки ученик.
2. **Осигуряване на ефективна двупосочна комуникация** между училището и родителите чрез достъпни, навременни и подходящи форми за информиране, консултиране и предоставяне на обратна връзка.
3. **Подкрепа на учениците в процеса на обучение, социализация и личностно развитие** чрез навременно взаимодействие и координирани действия между родители, педагогически специалисти и други специалисти при необходимост.
4. **Повишаване на активното участие на родителите в училищния живот**, включително в дейности, свързани с професионалната подготовка, практическото обучение, кариерното ориентиране, училищните инициативи и развитието на училищната общност.
5. **Превенция и ранно идентифициране на рискове и затруднения**, свързани с отсъствия, риск от отпадане, проблемно поведение, тормоз, насилие, конфликти и други фактори, които могат да възпрепятстват пълноценното участие на ученика в образователния процес, чрез навременна комуникация и съвместни действия с родителите.
6. **Развитие на позитивен организационен климат и сплотена училищна общност**, основани на доверие, уважение, толерантност, взаимна подкрепа и споделена отговорност между ученици, родители и педагогически специалисти.

IV. ЗАДАЧИ

За реализиране на поставените цели План-програмата определя следните основни задачи:

1. **Поддържане на устойчиви, достъпни и проследими канали за двупосочна комуникация с родителите,** съобразени с възрастта и потребностите на учениците и спецификата на училищната общност.
2. **Предоставяне на навременна и достъпна информация** на родителите относно организацията на образователния процес, правилата и изискванията в училището, важните срокове, възможностите за подкрепа и образователния и професионалния път на учениците.
3. **Насърчаване на активното участие на родителите в училищния живот,** включително в инициативи, свързани с професионалното образование, практическото обучение, кариерното ориентиране и професионалното развитие на учениците.
4. **Осъществяване на ранно и целенасочено взаимодействие с родителите** при затруднения в обучението, системни отсъствия, риск от отпадане, проблемно поведение, конфликти, тормоз, насилие или други рискови ситуации.
5. **Включване на родителите в процесите на подкрепа за личностно развитие** на учениците при спазване на нормативните изисквания и съобразно конкретните потребности на ученика.
6. **Осигуряване на възможности за консултиране и подкрепа на родителите** по теми, свързани с мотивацията за учене, поведението, взаимоотношенията, безопасността, превенцията на рисково поведение, дигиталната среда, професионалната реализация и продължаването на образованието.
7. **Насърчаване на родителите като партньори и ресурс на училището** чрез споделяне на професионален опит, участие в тематични срещи, кариерни инициативи, практически дейности и други подходящи форми.
8. **Създаване на условия за конструктивно участие на родителите в обсъждането на въпроси, свързани с училищния живот,** чрез подходящи форми за обратна връзка, предложения и участие в рамките на предоставените от закона правомощия.
9. **Поддържане на ефективно взаимодействие с Обществения съвет и Училищното настоятелство** като форми на участие на родителската общност в живота и развитието на училището, съобразно техните правомощия и функции.
10. **Събиране, обобщаване и анализиране на обратна връзка от родителите** относно взаимодействието с училището и използването на резултатите за подобряване на училищната практика.
11. **Насърчаване на партньорството между родители, педагогически специалисти и други участници в училищната общност** за създаване на позитивна, сигурна и подкрепяща среда за учениците.

V. ФОРМИ И КАНАЛИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Взаимодействието между училището и родителите се осъществява чрез разнообразни форми и канали, съобразени с конкретната ситуация, възрастта и потребностите на учениците и родителите, както и с нормативните изисквания и вътрешните правила на гимназията.

1. Индивидуални форми

- индивидуални срещи и консултации с родители;
- срещи с директора, заместник-директорите, класния ръководител, учители и други педагогически специалисти;
- консултации с педагогическия съветник и училищния психолог
- срещи с други специалисти при необходимост;
- срещи с родител и ученик при възникнали затруднения в обучението, поведението, посещаемостта или социализацията;
- участие на родителя в срещи на екип за подкрепа за личностно развитие при условията и по реда, определени в нормативната уредба;
- писмена и електронна кореспонденция;
- други подходящи индивидуални форми според конкретната ситуация.

2. Групови и тематични форми

- родителски срещи на паралелката;
- тематични родителски срещи;
- информационни срещи по въпроси, свързани с обучението, професионалната подготовка, кариерното ориентиране, държавните зрелостни изпити и държавните изпити за придобиване на професионална квалификация;
- тематични беседи, дискусии и обучения;
- срещи с външни специалисти и представители на институции;
- срещи и инициативи, свързани с превенция на отсъствията, рисковото поведение, тормоза, насилието и други рискови ситуации;
- дейности за подкрепа на родителите при възникнали затруднения в обучението и личностното развитие на учениците.

3. Форми за участие в училищния живот

- общоучилищни инициативи и празници;
- благотворителни и доброволчески дейности;
- дни на отворените врати и други инициативи за представяне на училището;
- дейности, свързани с професионалното образование и практическото обучение;
- инициативи за кариерно ориентиране и професионална реализация;
- участия на родители като представители на професии, работодатели или лица с професионален опит;
- съвместни дейности на ученици, родители и педагогически специалисти;
- други подходящи инициативи, съобразени с възможностите и интересите на училищната общност.

4. Канали за комуникация и обратна връзка

- електронен дневник;
- официална електронна поща на училището;
- телефонна комуникация чрез официално определените контакти на училището;
- официалният сайт на гимназията;
- други електронни платформи и канали, официално определени и използвани от училището;
- анкети, въпросници и други инструменти за събиране на обратна връзка;
- информационни материали и съобщения.

5. Форми на участие на родителската общност

Взаимодействието с родителската общност се осъществява и чрез участие на родителите в:

- Обществения съвет;
- Училищното настоятелство;
- родителски активи и други форми на родителско участие;
- обсъждания, инициативи и дейности в рамките на предоставените от нормативната уредба правомощия и възможности.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ

№	Дейност	Срок	Отговорни лица	Индикатор/ доказателство
1.	Информирание на родителите за организацията на образователния процес, правилата и изискванията в училището, възможностите за подкрепа и важните срокове.	Септември; при необходимост	Директор, зам.-директори, класни ръководители	Проведени срещи/предоставена информация
2	Провеждане на родителски срещи и индивидуални консултации.	По график и при необходимост	Класни ръководители, учители, педагогически специалисти	Брой проведени срещи; обхват; документация при необходимост
3.	Ранно взаимодействие при затруднения в обучението и риск от изоставане.	Постоянен	Класни ръководители, учители, педагогически специалисти	Предприети действия; проследяване на случая
4.	Ранно взаимодействие при системни отсъствия и риск от отпадане.	Постоянен	Класни ръководители, педагогически специалисти, ръководство	Проследени случаи; предприети мерки; документиране съобразно изискванията
5.	Срещи с родител и ученик при проблемно поведение, нарушения	При необходимост	Директор, заместник- директори,	Проведени срещи; протокол или друга

	на правилата или конфликтни ситуации.		класен ръководител, училищен психолог, педагогически съветник, други педагогически специалисти при необходимост	документация при необходимост
6.	Информирание и участие на родителите при процедури, засягащи права и интереси на ученика.	При необходимост	Директор, класен ръководител, педагогически специалисти	Спазени процедури; налична необходимата документация
7.	Взаимодействие с родители при обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Постоянен	Координатор, екипи за подкрепа, педагогически специалисти	Проведени срещи; участие на родителите; документиране и проследяване
8.	Тематични срещи и инициативи с родители по въпроси, свързани с превенция на тормоза и насилието, рисковото поведение, онлайн рисковете, безопасността и други актуални теми	През годината	Ръководство, училищен психолог, педагогически съветник, педагогически специалисти, външни специалисти при необходимост	Брой реализирани дейности; участници; информационни материали
9.	Включване на родители в дейности, свързани с кариерното ориентиране, професионалната подготовка и практическото обучение на учениците.	През учебната година	Ръководство, учители, класни ръководители, педагогически специалисти	Реализирани дейности; брой участници
10.	„Родителят като професионален партньор“ – представяне на професии, професионален опит, възможности за реализация и реална работна среда	През учебната година	Учители, класни ръководители, педагогически специалисти	Брой участия; материали / информация за проведените дейности
11.	Участие на родители в училищни празници, благотворителни, доброволчески и други инициативи на гимназията	През учебната година	Ръководство, класни ръководители, учители	Реализирани инициативи; участие на родители
12.	Проучване на мнението, потребностите и предложенията на родителите чрез анкети и други подходящи форми за обратна връзка.	При необходимост	Ръководство и определени педагогически специалисти	Проведено проучване; обобщена обратна връзка

13.	Информационна подкрепа на родителите по въпроси, свързани с държавните зрелостни изпити, държавните изпити за придобиване на професионална квалификация и дипломирането	Съобразно графика и сроковете	Ръководство, класни ръководители, учители	Проведени срещи; предоставена информация
14.	Информирание и консултиране относно възможностите за продължаване на образованието и професионална реализация	През учебната година	Заместник-директори, класни ръководители, педагогически специалисти, кариерни специалисти при възможност	Проведени дейности; предоставена информация
15.	Поддържане на актуална информация за родителите чрез официалния сайт и официално определените електронни канали на гимназията.	Постоянен	Ръководство /определени служители	Актуализирана информация
16.	Подкрепа и методическа работа с педагогическите специалисти за ефективна комуникация и партньорство с родителите	При необходимост	Директор, заместник-директори, други определени специалисти	Проведени квалификационни / методически дейности при наличие
17.	Годишен преглед и анализ на изпълнението на План-програмата и набелязване на мерки за подобряване на взаимодействието с родителите.	Края на учебната година	Директор, ръководство, определени педагогически специалисти	Извършен анализ; набелязани мерки и предложения

VII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ КОНКРЕТНИ СИТУАЦИИ

При възникване на затруднения или ситуации, които засягат обучението, поведението, безопасността или правата и интересите на ученика, взаимодействието с родителя се организира съобразно характера на конкретния случай, приложимата нормативна уредба и вътрешните правила и процедури на училището.

При необходимост взаимодействието включва:

1. Идентифициране и изясняване на ситуацията;
2. Своевременно информирание на родителя по подходящ и проследим начин;
3. Изслушване на гледните точки на ученика и родителя;
4. Обсъждане на възможните подходи и мерки за подкрепа;
5. При необходимост – включване на педагогическия съветник, училищния психолог, други педагогически специалисти, екип за подкрепа за личностно развитие или компетентни институции;

6. Определяне на конкретни действия и отговорности, когато това е необходимо;
7. Проследяване на предприетите действия и резултатите от тях и при необходимост – актуализиране на подходите и мерките.

При ситуации, за които са предвидени специални нормативни процедури или вътрешни правила на гимназията, те се прилагат съобразно установения ред.

VIII. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

При необходимост от обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие училището осъществява взаимодействие с родителя в съответствие с нормативните изисквания и при спазване на правата и задълженията на участниците в образователния процес.

В зависимост от конкретните потребности на ученика взаимодействието може да включва:

- обсъждане на силните страни, затрудненията, потребностите и възможностите за развитие на ученика;
- координация и обмен на информация между родителя, класния ръководител, учителите, педагогическите специалисти и други специалисти, ангажирани с подкрепата;
- участие на родителя в обсъждането и проследяването на подкрепата в рамките на нормативно определените му права и задължения;
- предоставяне и обмен на необходимата информация при спазване на изискванията за поверителност и защита на личните данни;
- проследяване на напредъка на ученика и при необходимост предприемане на последващи действия и актуализиране на мерките за подкрепа

IX. РОДИТЕЛИТЕ КАТО ПАРТНЬОРИ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Професионалният профил на ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ създава възможности за активно включване на родителите като партньори в професионалното образование, кариерното ориентиране и подготовката на учениците за реализация.

В зависимост от възможностите и конкретните инициативи родителите могат да бъдат включвани чрез:

- представяне на професии, професионален опит и личен практически опит;
- участие в дейности по кариерно ориентиране и професионално развитие;
- споделяне на информация за реална работна среда, професионални изисквания и възможности за реализация;
- съдействие при осъществяване на контакти с работодатели и професионални организации, когато това е целесъобразно и съгласувано с училището;
- подкрепа на учениците при подготовката им за държавни зрелостни изпити и държавни изпити за придобиване на професионална квалификация;
- участие в инициативи, свързани с професионалната подготовка, практическото обучение и запознаването с възможностите за реализация;

- информиране и подкрепа на учениците при избора на възможности за продължаване на образованието и професионална реализация.

X. ЕТИКА НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО

Взаимодействието между училището, родителите и останалите участници в образователния процес се основава на взаимно уважение, професионализъм, доверие и отговорност.

При осъществяване на комуникацията се спазват следните принципи:

- Комуникацията се осъществява с уважение, професионален тон и зачитане на достойнството на всички участници.
- При обсъждане на конкретен ученик информацията се предоставя само на лицата, които имат законово основание и/или право да я получат.
- Не се допуска публично обсъждане или разгласяване на лични данни, оценки, поведение или други чувствителни обстоятелства, свързани с конкретен ученик.
- При възникване на несъгласие страните се стремят към изясняване на фактите, конструктивен диалог и намиране на подходящо решение в интерес на ученика.
- Електронната комуникация се използва по предназначение и при спазване на изискванията за защита на личните данни и сигурност на информацията.
- Педагогическите специалисти спазват границите на професионалната си компетентност и при необходимост насочват родителя към подходящ специалист или компетентна институция.

XI. МОНИТОРИНГ И ОБРАТНА ВРЪЗКА

Изпълнението на План-програмата се проследява чрез текущо наблюдение, анализ на реализираните дейности и събиране на обратна информация от участниците в процеса.

При проследяването могат да се използват следните показатели:

- брой и обхват на проведените родителски срещи и индивидуални консултации;
- брой реализирани тематични срещи и инициативи с родители;
- степен на участие на родителите в подходящите за тях дейности;
- своевременност и резултатност на взаимодействието при отсъствия, затруднения в обучението, проблемно поведение и други рискови ситуации;
- брой реализирани дейности с родители в областта на професионалното образование и кариерното ориентиране;
- резултати от проведени анкети и други форми за обратна връзка;
- идентифицирани затруднения в комуникацията и взаимодействието и предприети мерки за преодоляването им;
- степен на изпълнение на планираните дейности;
- установени добри практики и възможности за тяхното прилагане и развитие.

В края на учебната година се извършва обобщение на изпълнението на План-програмата. На база на резултатите, обратната връзка и установените потребности се формулират предложения за подобряване на взаимодействието между училището и родителите през следващата учебна година.

XII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от изпълнението на План-програмата се очаква:

- изграждане и поддържане на устойчиво партньорство между училището и семейството;
- подобряване на двупосочната комуникация и своевременния обмен на информация;
- повишаване на информираността на родителите относно организацията на образователния процес, възможностите за подкрепа и развитието на учениците;
- по-активно и целесъобразно участие на родителите в училищния живот, професионалното образование и кариерното ориентиране;
- по-ранно идентифициране на затрудненията и предприемане на подходящи мерки за тяхното преодоляване;
- подобряване на координацията между училището, семейството и специалистите при предоставяне на подкрепа за личностно развитие;
- ограничаване на риска от продължителни отсъствия, отпадане, конфликти и рисково поведение чрез навременна превенция и взаимодействие;
- укрепване на позитивния организационен климат и отношенията в училищната общност;
- повишаване на готовността на учениците за продължаване на образованието и професионална реализация чрез партньорство с родителите и използване на възможностите на професионалното образование.

XIII. ОТГОВОРНОСТИ

Директорът осъществява цялостното управление и контрол по изпълнението на План-програмата.

Заместник-директорите, класните ръководители, учителите, педагогическият съветник, училищният психолог и другите педагогически специалисти участват в изпълнението на предвидените дейности в рамките на своите професионални компетентности и длъжностни задължения.

При необходимост и съобразно конкретната дейност могат да бъдат включвани, Общественият съвет, Училищното настоятелство, представители на родителската общност, външни специалисти, институции, работодатели и други организации.

Участието на външни лица и организации се осъществява съобразно техните правомощия, компетентности и приложимите нормативни изисквания.

XIV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

• При изпълнението на План-програмата се спазват изискванията на действащата нормативна уредба относно защитата на личните данни, конфиденциалността, безопасността и правата и интересите на учениците.

- План-програмата се съхранява като част от документацията на училището и се предоставя за запознаване на педагогическите специалисти, родителите и другите заинтересовани страни по подходящ начин.

- План-програмата се прилага за съответната учебна година и може да бъде актуализирана при промени в нормативната уредба, в стратегическите документи на училището или при установена необходимост от промяна на планираните дейности.

- Изменения и допълнения в План-програмата се утвърждават по установения в училището ред.

- План-програмата влиза в сила от датата на утвърждаването ѝ от директора на ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ – Варна.

Взаимодействието между училището и семейството е важна част от цялостния образователен процес и от създаването на подкрепяща и позитивна училищна среда.

Родителите са активни партньори на училището в подкрепата на развитието, обучението, социализацията и личностното развитие на учениците.

За да бъде това партньорство ефективно, училището поддържа открит диалог с родителите, предоставя своевременно информация, създава възможности за участие и насърчава взаимното доверие и споделената отговорност.

Последователното, уважително и конструктивно взаимодействие между ученици, родители и педагогически специалисти е основа за изграждане на устойчива училищна общност и за създаване на условия всеки ученик да развива своите способности, да преодолява затрудненията и да се подготвя успешно за продължаване на образованието и професионална реализация.